

УДК 677.076.24

ФОРМОУТВОРЕННЯ ОДЯГУ З ПОВСТІ

ЧЕПЕЛЮК Олена

Херсонський національний технічний університет, Україна

В роботі розглянуто існуючі види сучасного формоутворення одягу в аспекті виготовлення його з повсті. Визначено, що повсть має специфічні формоутворюючі властивості та переваги над іншими матеріалами: можливість створення складних об'ємно-просторових форм та силуетів без швів та інших типових конструктивних елементів. Форма виробів з повсті та пластика її ліній обумовлюються конструкцією шаблону. Крім того, за рахунок варіювання виду розкладки волокон вовни на різних ділянках, а також здатності повсті до формування при увалюванні, до механічної посадки виробу на фігурі і при волого-тепловій обробці є можливість тримувати нову форму.

Ключові слова: формоутворення одягу, валяний одяг, повсть.

ВСТУП

На даний час все більша кількість дизайнерів використовує повсть в якості матеріалу для створення одягу. Одяг з повсті ручного виготовлення є ексклюзивним, має високі естетичні та ергономічні властивості. Специфічні властивості повсті дозволяють отримувати об'ємно-просторові форми різного рівня складності.

ПОСТАНОВКА ЗАВДАННЯ

Від форми костюма залежать його образно-виразні характеристики [1, 2]. Вибір способу формоутворення костюма залежить від виду матеріалу і його волокнистого складу та інших параметрів. При формуванні виробів з повсті використовують кардинально інші підходи у порівнянні з виготовленням одягу з інших текстильних матеріалів. Пошук конструктивного та технологічного рішення форми в одязі з повсті є завданням актуальним.

РЕЗУЛЬТАТИ ДОСЛІДЖЕННЯ ТА ЇХ ОБГОВОРЕННЯ

Більшість дослідників виділяє три способи формоутворення одягу: конструктивний, технологічний та комбінований [3]. Розглянемо особливості використання кожного з них при проектуванні одягу з повсті.

Під конструктивним способом розуміють отримання об'ємної форми з плаского матеріалу шляхом його членування на частини заданої конфігурації та розміру. Конструктивне формоутворення одягу з повсті може бути виконане за класичною технологією. Полотно повсті можна кроїти і виробити з неї будуть мати властивості, близькі до властивостей вовняних тканин.

Поряд з цим одяг з повсті ручного виготовлення найчастіше за тектонічним устроєм відноситься до оболонкових систем і має специфічну властивість - він виготовлюється суцільним без швів та інших характерних для шитого одягу конструктивних елементів. Для цього використовуються плоскі шаблони-блокатори або шаблони-книжки [4]. Це є принципово іншим методом формоутворення та потребує подальшого вивчення.

Технологічний спосіб формоутворення в дизайні одягу зумовлений здатністю матеріалів змінювати свою структуру за рахунок розтягання ниток і зміни кутів між нитками основи та утоку в тканинах, або розмірів та форми петлі в трикотажі. Натомість повсть має тектонічну структуру, утворену хаотично розташованими волокнами, що зчеплені між собою. Зв'язки між елементами структури в повсті значно сильніші, ніж в тканині та трикотажі, у яких зв'язки утворені системою горизонтальних і вертикальних ниток або рядів петель. В результаті структура повсті майже нерушлива. Тому повсть має обмежені пластичні властивості і неможливість її значного деформування в різних напрямках, що ускладнює отримання складних об'ємно-просторових форм типу м'яких драпірувань, фалд та ін.

Технологічний спосіб формоутворення передбачає ще один варіант отримання форми, який застосовується і до виробів з повсті – волого-теплова обробка.

Крім того, валяний одяг має перевагу, яку не мають вироби з тканини та в меншій мірі мають вироби з трикотажу. При виготовленні одягу вручну можливо задавати об'єм на різних ділянках за рахунок зміни їх структури. Це відбувається шляхом використання різних видів розкладки волокон вовни на різних ділянках виробу та при формуванні виробу в процесі увалювання та посадки на манекен [2].

ВИСНОВКИ

Визначено, що вироби з повсті ручного виготовлення мають істотні відмінності у способі формоутворення у порівнянні з виробами з тканин та трикотажу. Одяг найчастіше виготовляється без швів і об'ємно-просторова форма та силует валяного виробу обумовлюється конструкцією шаблону. При технологічному формоутворенні одяг приймає форму за рахунок варіювання виду розкладки волокон вовни на різних ділянках, а також формування при увалюванні, формуванні виробу на фігурі, волого-тепловій обробці та ін.

ЛІТЕРАТУРА

1. Т.В. Козлова. Основы теории проектирования костюма. / Т.В. Козлова. – Легпромбытиздат: Москва, 1988. - 352 с.
2. Ніколаєва Т. В. Тектоніка формоутворення костюма / Т. В. Ніколаєва. – К.: Арістей, 2008. – 340 с.
3. Пашкевич К. Л. Проектування тектонічних форм одягу з урахуванням властивостей тканин [Текст]: монографія / К.Л. Пашкевич. – К.: ПП «НВЦ «Профі», 2015. – 364 с.
4. Jobson S. Structural and Sculptural: Complex 3D Shapes in Felt / S. Jobson - Jobbos Publications, 2015. - 88 p.

СHEPELYUK O.

DESINGING FORM IN MAKING FELT CLOTHES

The work considers the existing types of modern desinging form of clothing in the aspect of making it from felt. It has been determined that the felts have specific desinging form properties and advantages over other materials: the possibility of creating complex space-spatial forms and silhouettes without seams and other typical constructive elements. The shape of the products of felt and plastic of its lines are conditioned by the design of the template. In addition, due to the variation of the type of layout of the wool fibers at different sites, as well as the ability of the felt to form during bearing, it is possible to get a new shape before the mechanical planting of the product on the figure and during the wet-heat treatment.

Keywords: formation of clothes, felt clothes, felt.